Štev. 158. V Ljubljani, v četrtek, dné 13. julija 1905. Leto XXXIII.

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26·—
za pol leta „ „ 13·—
za četrt leta „ „ 6·50
za en mesec „ „ 2·20

V upravništvu:
za celo leto naprej K 20·—
za pol leta „ „ 10·—
za četrt leta „ „ 5·—
za en mesec „ „ 1·70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.
Posamezne štev. 10 h.

SLOVENEC

Političen list za slovenski narod

Inserati:
Enostop. petitvrsta (72 mm):
za enkrat . . . . 13 h
za dvakrat . . . . 11 „
za trikrat . . . . 9 „
za več ko trikrat . 8 „
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

Upravništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upravniškega telefona štev. 188.

Nemška posest v Avstriji.

Ravnokar je izšla v založništvu Rudolfa Gerzabeka v Reichenbergu knjiga: „Das Deutschthum im Wirtschaftshaushalte Oesterreichs“, ki nas pouči o stanju nemške posesti v Avstriji. Iz nje posnemamo glavne podatke. Pisatelj našteva v Avstriji 9,170.000 Nemcev, torej 35·7 odstotkov celega prebivalstva.

Posestev so imeli Nemci leta 1901. 13·5 milijonov, torej 44·3 odstotkov posestva cele monarhije; čisti katastralni dohodki znašajo 165·6 milijonov kron; 54·1 odstotkov vseh avstrijskih katastralnih dohodkov. Zemljiškega davka plačajo Nemci 30·6 milijonov kron, torej 54·8 odstotkov vsega. Nenemške narodnosti na Avstrijskem pa imajo 16·4 milijonov hektarjev, 140·7 milijonov kron katastralnih dohodkov, zemljiškega davka pa plačajo 25·2 milijonov kron. Vredna pa so nemška posestva v Avstriji 331·3 milijonov kron, to je 55·2 odstotkov vrednosti vse državne posesti; nenemška posest pa je vredna 281·5 milijonov kron, t. j. 44·8 odstotkov.

Poglavje o hišnorazrednem davku na deželi Nemcev pa izkazuje sledeče številke: hišnorazrednega davka so Nemci plačali 5·2 milijonov kron, Cehi pa 2·3 milijonov kron; vrednost nemških hiš znaša 649·5 milijonov kron, to je 42 odstotkov vse državne hišnoposestne vrednosti, dočim znaša vrednost češke 292·6 milijonov kron, to je 18·6 odstotkov državne. Mestno hišnoposestno stanje je za Nemce še ugodnejše. Od 26⅔odstotnega hišnorazrednega davka plačajo Nemci 47·1 milijonov kron, Cehi le 3·6 milijonov, vse druge nenemške narodnosti pa 10·1 milijonov kron. Torej je v celi državi 75·5 odstotkov hiš nemških! 20odstotnega hišnorazrednega davka plačujejo Nemci 15·7 milijonov, 63·8 odstotkov vsega davka v državi, Čehi 4·7 milijonov (10·1 odstotkov), druge nenemške narodnosti 9 milijonov kron. Vrednost nemškega hišnega kapitala znaša 11·410 milijonov kron, torej 72·4 odstotkov vsega avstrijskega hišnega kapitala (15·723 milijonov kron).

Avstrijska rudarska posest izkazuje vrednost 538·8 milijonov K, od te pa odpade na Nemce 465 milijonov kron, to je celih 87·7 odstotkov vse državne rudarske posesti, dočim izkazuje Češka 12·8 milijonov kron (2·4 odstotkov).

Oglejmo si železnice. Vse državne cestne železnice znašajo 400.321 kilometrov in so vredne 208·5 milijonov kron. V nemški posesti je 292.111 kilometrov, ki imajo 173·9 milijonov K vrednosti, v češki pa 61.385 kilometrov v vrednosti 24·5 milijonov kron. Pri skupni avstrijski železniški posesti se udeležujejo Nemci s 1·6 milj. kron, pri zasebnih železnicah pa s 4·6 miljoni kron, torej odpade na Nemce celih 80·07 odstotkov vse državne železniške posesti, ki znaša 7 milijonov kron. Čisti dohodki železnic, ki so v nemških rokah in gredo skozi nemško ozemlje, znaša 213 milijonov kron, to je 83·56 odstotkov dohodkov vseh državnih železnic. Cehi imajo od svojih železnic 11·6 milijonov kron dokodka, to je 6·4 odstotkov.

Ravnotako močno je nemško posestno stanje pri avstrijski trgovini in obrti. Od kapitala bank in akcijskih družb je 80 odstotkov nemških!

Taka je gospodarska moč Nemcev, in iz te moči izvira njihov pretežni vpliv v državi, ki ni v nobenem razmerju z njihovo manjšino po številu prebivalstva.

Iz tega pa razvidimo, kje je rešitev za Slovane: Ne v krokarskih slavnostih, ne v praznem narodnem besedičenju, ampak v resnem gospodarskem delu.

O velikih namerah Nemcev za bodočnost pa izpregovorimo še posebej.

Rusija.

„Potemkin“. V Konstanci se govori, da so ustrelili mornarje, ki so se udali ruskemu admiralu in pometali trupla v morje. Podčastniki „Potemkina“ sodijo, da so ustrelili uporne mornarje zato, da bi ne povzročili vstaje v Sebastopolu. Rumunci so jako prijazni z upornimi ruskimi mornarji. Večina ruskih mornarjev je že dobila službe.

Umor grofa Suvalova je naredil na carja tak vtis, da se boje zanj. Suvalov se je razgovarjal nekoliko časa pred napadom še z angleškim konzulom, kateremu je rekel, da jamči za popolen mir v Moskvi.

Odesa. Poročajo, da pripravlja policija preganjanje judov. Pomočnik policijskega mojstra je baje svetoval portarturskim bojevnikom, naj gredo k judom, kjer najdejo mnogo lepega. Policijski stražniki hujskajo ljudi na cesti proti judom.

Nemiri v Minskem. Predvčerajšnjim je priredilo več tisoč oseb izprevod Kazaki so pričeli streljati na množico, ki je odgovarjala s streli iz revolverjev. V bližini guvernerjevi so našli bombo, prijeli so nekega sumljivega policijskega stražnika in nekega kazaka.

Pritožba vojakov zaradi hrane. V Revalu ni več vojakov hotelo jesti hrane in so odposlali odposlaništvo k poveljniku, da se pritoži. Poveljnik je pokusil hrano in izjavil, da je opravičena pritožba mornarjev. Poveljnika mornariškega oddelka je kaznoval s strogim zaporom osem dni in mu odvzel upravo za preskrbo moštva. Mornarji trdijo, da je ohranil poveljnik del vsote zase, ki je bila namenjena za oskrbo moštva.

Nezanesljivi mornarji. Na ladjah „Minin“ in „Kreml“ so vzeli mornarjem puške, ker se boje, da se nameravajo upreti.

Nemiri na Kavkazu. V Tiflisu so pri preiskavah hiš dobili 112 bomb. V Mihajlovem so zaprli nekega moža, ker je imel bombe in pa nekega popa, pri katerem so našli revolver, 108 patron in bodalca.

Gapon zopet na delu. Znani pop Gapon namerava objaviti poljudno pisano knjižnico, ki jo razširijo v 100 000 izvodih.

Birilev minister za mornarico. Za mornariškega ministra je imenovan podadmiral Birilev, ker je poklican prejšnji minister generalni poročnik Avelan v državni svet

Car ne potuje v Moskvo. Ruski vladni krogi poročajo, da car ne odpotuje in se ne nastani v Moskvi.

Črnomorsko brodovje je zapustilo predvčerajšnjim ob 7. uri zvečer konštansko pristanišče. „Potemkina“ je vlekla neka druga bojna ladja. Veliko pozornost vzbuja dejstvo, da tuje ladje niso pozdravile odhajajočega ruskega brodovja in da poveljujoči admiral ni obiskal oblasti v Konštanci.

Enakopravnost moških in žensk. Orel, 9. julija. V imenu 160 žensk je izročila kneginja Gedrovic zemskemu sobranju prošnjo, za popolno politično ravnopravnost ženskih z moškimi. Po viharni debati je sobranje odklonilo prošnjo s 23 glasovi proti 14.

Atentat v Tiflisu. Atentat v Olginjski ulici je izvršil zločinec v dijaški obleki. Peljal se je v majhni kočiji in vrgel bombo proti lekarni. Eksplozija je bila silna, bomba je padla ravno na oglu pred lekarno, kjer je bilo mnogo ljudi. Ubita sta dva vratarja in en stražnik, ranjenih 15 oseb, med njimi nekaj stražnikov, žena z otrokom, en dijak itd.

V Feodoziji zopet delajo. Stavkovci tovarne Stamboli so šli na delo, ko so dosegli 10% zvišanje plač.

Mohamedanci v Ufi. Zbor mohamedanskih Sunnitov je izdelal načrt svoje verske uprave, ki ga predloži ruski vladi.

Sava Morosov umrl. Zgled, kako postopa ruska birokracija s poštenimi domoljubi. Pred več tedni je umrl na Ruskem veliki domoljub, plemeniti tovarničar Sava Morosov v 44. letu svoje starosti. V njegovih tovarnah je bilo nastavljenih 70 000 delavcev, s katerimi je postopal človekoljubno in jih smatral za svoje brate. Bil je vodja takozvane liberalne stranke in žrtvoval velik del svojega premoženja v domoljubne namene. Ko se je začela vojska, je daroval 100.000 glav živine za mandžursko armado. Kar izve po ovinkih, da prodajajo po deželi od njega darovane črede. Ruski vojni uradniki so jih namreč prodajali po prekupcih po Rusiji, mesto da bi jih oddali mandžurski armadi. Od tedaj ni Morosov nič več daroval armadi. Veliki knez Sergij in policijski prefekt Trepov sta hotela domoljuba izgnati iz Rusije, ker je bil po odkritju te goljufije ruski birokraciji neljub. Morosov pa je zapretil vladi, da zatvori precej vse svoje tovarne, ako ga preženo iz ljubljene domovine. Na to ga je ničvredna vlada pustila pri miru. Morosov je spadal k sekti starovercev. Bil je doktor naravoslovja in je podpiral mladoruske literate. Položil je tudi kavcijo za Gorkega.

Kriza na Ogrskem.

Vladar in Fejervary sta se posvetovala o nadaljnem vladnem postopanju. Vlada namerava tekom poletja reševati le tekoče posle. Proti pasivnemu odporu ne nameravajo nastopiti. Z voditelji opozicije se prične Fejervary pogajati šele meseca septembra, če pa ostanejo pogajanja brezuspešna, odgodijo državni zbor 15. septembra na nedoločen čas. Vojaki tretjega leta ostanejo pod orožjem, če bo potrebno, pokličejo v službo tudi nadomestne rezerviste. Pozivnice rezervistom odpošljejo po pošti, ker računajo na to, da upravni uradi ne bodo hoteli dostavljati pozivov. Včeraj se je vršil ministrski svet. Opozicionalni listi poročajo, da zahteva del liberalnih poslancev, naj skliče Tisza stranko, ki naj se izjavi za narodnostne zahteve neodvisne Košutove stranke. Grof Appony potuje po okrajih, kjer se vrše nadomestne volitve, da agitira za kandidate neodvisne stranke in ne brez uspeha, ker izvolijo malone povsod kandidate neodvisne stranke. Včeraj so izvolili v Borvhedu Košutovca Weberja, kjer je bil pred njim poslanec bivši zbornični predsednik Perczel. Banffy vabi svoje pristaše na shod meseca septembra v Budimpešto, na katerem določijo ime novi Banffyjevi stranki.

Upor na kanadski ladji.

Halifax. 11. julija. Na kanadski križarki „Kanada“ so se uprli mornarji. Nezadovoljne mornarje so izkrcali, na ladjo so pa prišli drugi mornarji.

Brnski občinski svet proti češkemu vseučilišču v Brnu.

Brnski občinski svet je izjavil, da pomenja zahteva čeških poslancev, naj se ustanovi drugo češko vseučilišče v Brnu, napad na nemški značaj mesta. Nemške poslance je pozval, naj preprečijo z najostrejšimi sredstvi to češko zahtevo.

Sijajne zmage katoličanov v Zgornji Italiji.

Iz Milana poročajo 10. t. m.: Katoličani so si priborili pri nadomestnih volitvah v Zgornji Italiji za deželni svet (Provinzialrath) veliko mest. Zmagali so v Bergami in si priborili na novo Monco, Brescio, Padovo in Savono.

Korupcija v ameriškem poljedelskem ministrstvu.

Ameriški poljedelski minister Wilson je uvedel preiskavo proti uradnikom statističnega urada. Izid preiskave je provzročil veliko pozornost v ameriških in angleških trgovskih krogih, ki kupčujejo z bombažem. Dognalo se je, da je prodajal nižji uradnik Holmes za visoko ceno veletržcem mesečne izkaze urada za bombaž tri dni prej, ko so jih razglasili. Holmesa tudi dolže, da je izdal večkrat napačne izkaze, ker ga je podkupil v svojo korist veletržec z bombažem, Price. Sumiti so začeli, ker je živel Holmes jako razkošno, dasi ni imel sijajne plače.

Balkan.

Carigrad 12 julija. Ukazana mobilizacija 14. divizije v Harputu se ni izvršila, ker se vlada boji Armencev v teh krajih. Ta divizija je bila namenjena za Jemen. Mesto nje se odpošlje ena maloazijska divizija.

Turška vlada je naznanila italijanski vladi, da so morivci italijanskega podanika Zenutija znani in bodo strogo kaznovani.

Sofija, 12. julija. Turška vlada je odgovorila zastopnikom velevlasti, ki so zahtevale mednarodno nadzorstvo za finančne reforme, da je nadzorstvo nepotrebno, ker se vrši finančno poslovanje v Makedoniji polnoma redno. Velevlasti pa ne nameravajo odnehati, marveč bodo vztrajale pri svoji zahtevi.

Carigrad, 12. julija. V stanovanju bolgarske učiteljice v mestu Jenidže Vardar so dobili štiri zaboje patron Bolgarski učitelj v Ginendži in neka učiteljica, ki sta imela ž njo zveze, sta pobegnila. Te tri osebe so bile med zaupniki makedonskega odbora.

Zmaga maroškega sultana.

V Maroku se vrše vedni boji, a bojev ne provzročajo le poveljniki raznih svobodoljubnih rodov, ampak tudi častilakomni glavarji, ki bi radi zasedli maroški prestol. Nedavno se je vršil boj pr Ujdi, v katerem so porazile sultanove čete privržence pretendentove. Pretendent je pobegnil.

Francoski državni zbor.

V francoski zbornici so rešili včeraj 18 članov zakonskega načrta o obveznem zavarovanju delavcev za slučaj starosti in dela nezmožnosti.

Srbija.

Zmerna radikalna stranka razpade najbrže v dve skupini, ker sta se sprla Gruić in Pašić. Včeraj je bil rojstni dan srbskega kralja. Pri slavnostni pojedini diplomatov je napil kralj in izjavil, da živi Srbija v prijateljstvu z drugimi državami.

Poravnan spor med Nemčijo in Francosko.

V odseku za unanje zadeve zvezinega sveta je poročal nemški državni kancelar knez Bülow o pogajanjih med Nemčijo in Francosko glede konference, ki jo je želel maroški sultan. Odsek se je zahvalil kancelarju in izjavil, da mu zaupa.

V francoski zbornici je izjavil Rouvier, da namerava razdeliti meseca oktobra med poslance „Rumeno knjigo“, ki bo obsegala vse zanimivosti o vnanjih zadevah.

„Gaulois“ priobčuje razgovor svojega sotrudnika z bivšim francoskim ministrom Delcasséjem o vzrokih, ki so bili merodajni, da je odstopil. Bivši minister je rekel: Korist Francoske zahteva, da se približa Angleški, ki je najboljši kupec francoskih pridelkov. Nemčija ne kupuje na Francoskem ničesar, ali le malo, proda pa veliko, dasi

se ne more kosati na morju niti s Francosko in še manj z Angleško. Če skleneta Francoska in Angleška zvezo, nam ne bi mogla Nemčija napovedati vojske. V vojski bi bilo nemško brodovje popolnoma uničeno. Če bi bilo prišlo do zveze med obema državama, bi se zboljšale tudi razmere med Angleško in Rusijo. Delcassé je razvil svoj načrt v ministrskem svetu, a ministri so prestrašeno klicali: „A napadla nas bo Nemčija"; nakar je rekel bivši minister: „Naj nas napade, lahko odbijemo napad". Ker ni prišlo do sporazumljenja, je odstopil Delcassé in rekel končno: „Velika napaka je, da se udeleži Francoska konference o maroškem vprašanju.

Rusko-japonska vojska.

Poročila Linjevičeva o položaju.

Peterburg, 12. julija. Linjevič poroča 10 julija: 9. t. mes. sta se približala dva japonska polka ki sta prišla iz Hailunčena, našim predstražam pri Simiaotsiju. Ko so dobile straže ojačenj, so prisilile z močnim puškinim ognjem sovražnika, da se je umaknil. Po poročilih iz Korzakovskega je ruska posadka zapustila ta kraj, potem ko je porabila vse patrone križarke „Novik". Sovražno brodovje je obstreljevalo postojanko. Obrežni topovi so razstreljeni in vsa skladišča so pogorela. Tudi postojanko v Solavieski so obstreljevale japonske torpedovke in jo prisilile, da se je umaknila.

Vladivostok je blokiran.

London, 12 julija. „Daily Telegraph" poroča: Vladivostok je sedaj blokiran in ostre zastražen. Nobena ruska ladja ne more iz pristanišča. Le torpedovke gredó do vhoda.

Japonska noče premirja.

London, 12. julija. „Daily Chronicle" poroča iz Washingtona: Japonska ne zaupa Rusiji in zato v Tokiu ne bodo sklenili med pogajanji premirja, da ne bi v slučaju, da se pogajanja prekinejo, Japonska izgubila v Mandžuriji svoje ugodne postojanke.

Korejsko poslaništvo v Peterburgu odpravljeno.

Peterburg, 12. julija. Korejsko poslaništvo zapusti Peterburg, ker je Koreja sedaj popolnoma pod japonskim protektoratom.

Princ Arisugava o japonsko-angleški zvezi.

London, 12. julija. Princ Arisugava je izjavil, da nima njegov obisk na Angleškem političnega značaja, pač pa je izraz prisrčnega in vednega ožjega prijateljstva, ki spaja Japonsko in Anglesko.

Kuropatkin obolel.

Pariz, 12. julija. General Kuropatkin je težko bolan in leži v Guačulinu. Njegovo poveljstvo je začasno prevzel general Batjanov.

Ruska naroča novih ladij.

London, 12. julija. „Globe" poroča iz Peterburga: Mornariško ministrstvo je pri dveh ameriških ladjedelnicah naročilo 24 lahkih križark 1400 ton, 10 torpedolovcev 35 ton in dve oklopni križarki tipa „Bogatyr". Vse ladje morajo biti dogotovljene v enem letu.

Japonske operacije v severni Koreji.

London, 12. julija. Japonsko prodiranje v severni Koreji povoljno napreduje. V Tokiu izjavljajo, da se Rusi v severni Koreji doslej še niso umaknili severno od Tumena. Brez dvoma bodo pri reki Japoncem se ustavljali. Rusko čete so sestavljene iz mnogobrojne konjenice in topništva, pehote pa imajo malo.

Japonci bodo Sahalin obdržali za-se.

London, 12. julija. Japonci na otoku Sahalinu že nadomeščujejo ruska imena z japonskimi. Rt Notoro so nazvali Kondo, rt Širekoto Juco, luko Anivaj Higashifoo Shimie, predgorovje Enima Čušima, luko Rososej pa so nazvali Citoze.

Mirovno vprašanje.

Pekin, 12. julija. Japonska vlada je že odgovorila Kitajski na njeno noto. Japonska uljudno, a jasno izjavlja, da kitajska nota ne bo na noben način vplivala na načrte in dejanja Japonske. Ruska vlada še ni odgovorila.

Berolin, 12. julija. „Berliner Tageblatt" poroča iz Newyorka, da mir ne bo sklenjen pred oktobrom.

Peterburg, 12. julija. V diplomatiških krogih vlada zopet z ozirom na mir velik pesimizem. Zagotavljajo, da so japonski mirovni pogoji nevsprejemljivi in da se bo zato vojska nadaljevala. S tem spravljajo v zvezo premembe v vojnem ministrstvu in generalnem štabu.

Izpred sodišča.

Afera Malitsch pred sodiščem.

(Konec.)

Priča Klemenc še izpove, da se je kadet, ko je že ležal, vzpel po koncu, se obrnil okrog in zaklical: „Gebts mir meinen Säbel; ich werde diese Bagage niederhauen". Ko je zopet hotel pasti, so ga odvedli.

Priča izvoščck Franc Ljubič je sedel ob tisti priliki na kozlu in slišal, kako so letali okrog 7—8 let stari otroci in kričali: Tu jih boma. Priča ne ve, kdo bi bil prvi udaril Malitscha. Ko je kadet že ležal, je videl, kako je nekdo proti Malitschevi glavi krivil sablio. Priča pravi: „Men se je zdel', kok'r b'mu glava prediru".

Priča Franc Šturm, tudi izvoščck, izpove v bistvu isto. Ko je kadet padel ni videl več, ker je začel konj nagajati. Na razna vprašanja odgovori priča: „Vsega pa ne morem vedet'; sej nis'm biu za tu naprej postavlen, de b'biv na tu pazu". Priča Vinko Vizjak, visokošolec, izpove, da je pri dogodku med svetkom, Vodebom in Malitschem stal tik za Malitschem in bi bil moral videti, če bi bil kateri obtožencev udaril Malitscha po glavi. Priča Josip Sinkovec, filozof, izpove v istem smislu. Priča Jernej Papler, mestni stražnik, ki je imel dotični večer na kolodvoru službo, ve silno malo o dogodku. Priča Rudolf Anderwald izpove že znane stvari.

Pri popoldanski obravnavi je bil prvi zaslišan kot priča Leopold Železen, natakar, ki govori zelo zmedeno. Kar je govoril v preiskavi, se sedaj neve spominjati, pač pa dobro ve druge stvari, ki jih prej ni povedal. Predsednik ga je moral opomniti na prisego Skoro na vsako vprašanje odgovarja priča: „Ich kann mich nicht errinnern?" (Se ne vem spominjati.) Kadet je padel dvakrat. Vsled nasprotujočih si izpovedb predlaga dr. Novak, naj se zasliši še dr. Kremžar, ki je v preiskavi zaslišal pričo, čemur pa sodišče ni ugodilo. Znane stvari izpovesta priči Karol Stridinger, natakar, ki pravi, da bi bil Malitsch cigarete lahko dobil v restavraciji in Julij Podobnik, strojevodja.

Priča g. ravnatelj Gustav Pirc je natančno videl ležati kadeta. Ko sta ga pa dva dvignila, je planil kvišku in dejal: „Gebts mir den Säbel her, ich haue die Bagage nieder!" nakar se je previdno spustil zopet na tla in ni padel, kakor onesveščen človek.

Dr Furlan predlaga za pričo še Ludvika Vadnala, sedmošolca, ki je baje natančno videl dogodek med Vodebom in Maličem, čemur sodišče ugodi.

Priča Ludvik Vadnal izpove, da so se ljudje razburili šele potem, ko je kadet potegnil sabljo. Zaklicali so: „Sablja, sablja!" Prej pa so bili mirni.

Priča Pavel Ogorevc je videl, kako je neka mala oseba za Maličem udarila ga po glavi s palico. Pri tem pa sta obtoženca stala za dva koraka stran. Kdo mu je vzel sabljo, ni videl. Priča gospa Franja Svetek je videla, kako je Malič stražniku težko telebnil na tratoar. Stražnik Papler ostane pri svoji trditvi, da je on na licu mesta Maliča polahko položil na tla. Krvi gospa ni videla.

Priča Ciril Levstik se odpove pričevanju, ker bi utegnilo škodovati njemu samemu. Preberejo se potem izpovedbe, ki ne povedo nič novega, in sicer od Josipa Bukovnika, fijakerja Pukelštajna, Jakoba Tavželja, Janeza Petriča, Alojzija Heila, Rudolfa Hilla

Dr. Novak še enkrat predlaga, naj se zaslišijo zdravniki dr. Robida, dr. Bleiweis in dr. Jenko, ki naj tu povedo svoje mnenje o bolezni Malitschevi. Kadeta naj se razkrinka kot simulanta in človeka, ki kot priča ni verodostojen. Ako pa se to ne zgodi, naj se prečita mnenje teh gg. zdravnikov.

Dr. Furlan se pridruži temu predlogu. Izvedenci, ki so Maliča preiskavali, bodo najlažje izpovedali o bolezni Malitschevi. Ako pa se prebere mnenje fakultete, se mora na vsak način čuti tudi mnenje teh zdravnikov.

Proti temu sta se izjavila državni pravdnik in dr. Eger, nakar sklene sodni dvor, da se predlogu ne ugodi, pač pa naj se prebere mnenje fakultete. Dr. Novak prijavi ničnost.

Dr. Furlan predlaga, naj se zasliši dr. Schmidinger, ki bo izjavil, da je stara mati Malitscheva volila Malitschu 20 000 kron več, ko drugim dedičem, ravno vsled slabega zdravja Malitschevega.

Dr. Novak podpira ta predlog in predlaga, da se zasliši dr. Šlajmerja, ki je večkrat zdravil Malitscha in ga smatral za simulanta.

Državni pravdnik se izjavi proti temu. Tudi dr. Eger je proti, ko se je šel posvetovat k Maliču. Pravi, da ceni dr. Šlajmerja previsoko, kakor da bi mislil, da je res kaj takega rekel.

Dr. Novak pravi, da je dr. Šlajmer Malitscha zdravil še pred dogodkom v ravno oni bolezni, o kateri pravi Malitsch, da je posledica onega dogodka. A še v isti bolezni ga je dr. Šlajmer smatral za simulanta.

Sodišče sklene, da se prečitajo prej izvidi raznih zdravnikov, potem bo šele sklepalo o predlogu. Ko se prebero izvidi, odloči sodišče, da se ne prebero zasebna izpričevala.

Zdravniška izvedenca izjavita, da se naj Malitscha ne zapriseže, ker ne more soditi o položaju. — Dr. Furlan: Je-li sposoben dati resnično sliko o dogodku, ako je danes zdrav? — Dr. Plečnik: Ne, v kolikor se tiče tistega dne.

Dr. Novak vpraša, zakaj se je poizvedelo mnenje fakultete. Nato sodni dvor ni hotel odgovoriti. Sodišče sklene, da se dr Schmidinger in dr. Slajmer ne zaslišita in da se Malitsch ne zapriseže.

Nato nastopi priča Raul Malitsch. (Nemir med poslušalci). Priča je še v uniformi kot gojenec vojaške akademije. Pravi, da je šel kupit cigarete in pa da je šel na stranišče, vsled česar je dvakrat moral mimo občinstva. Ko sta ga obtoženca ustavila in dejala, da najbrže provocira, je odgovoril, da nima s stvarjo nič opraviti Nato so pričele leteti psovke, katerim tudi on ni ostal dolžan odgovora. Pri tem je dobil v hrbet sunek, da je odletel naprej, se je spotaknil in hotel potegniti sabljo, a je ni mogel, ker je bilo okrog prenatlačeno ljudi. Potem je dobil po glavi udarec in je padel. Spomni se še, da je videl stražnika, ki ga je dvigal. Potem se je pa osvestil šele v stanovanju svoje matere. Vodebu ni grozil s sabljo. — Sablja je pokvarjena.

Dr. Furlan: Koliko stane sablja? Priča: Okrog 30 gld.

Dr. Furlan vstane in odšteje v imenu Vodeba dr. Egerju kot zastopniku zasebnega udeleženca 30 gld. za na sablji povzročeno škodo.

Priča izjavi na vprašanje, da ni vprašal natakarja: Sind die Lausbuben noch draussen? — Dejal je le: Sind die noch draussen?

Dr. Schuster kot izvedenec izjavi, da bi po Svetku dani sunek in pa strah, ker mu je bila od Vodeba vzeta sablja, še ne bil povzročil posledic, vsled katerih je trpel Malitsch. To so povzročili poznejši udarci po glavi.

Isto izjavi dr. Plečnik.

Dr. Furlan naznani, da sta se z dr. Egerjem pogodila glede odškodnine za sabljo za 10 K.

Nato poprime za besedo državni pravdnik, ki dokazuje krivdo obtožencev v smislu obtožnice in predlaga kazen. Vodeba še posebej obtožuje, ker je zlomil sabljo in s tem naredil škodo. Dr. Eger se omeji le na nekatere stavke in pravi, da je ves dogodek zakrivil le Svetek.

Dr. Novak pravi, da se na pismo Levstikovo, na katerega se je skliceval g. državni pravdnik, ni mogoče ozirati. Saj so vsi potrdili, da za to pismo niso vedeli. Svetek se je z Malitschem le prerekaval in ga končno sunil. S tem je bil zanj dogodek končan in se je odstranil. To potrdijo vse priče. Kaj se je zgodilo potem, tega pač ne more biti kriv Svetek. Tudi on sam — dr. Novak — je bil navzoč pri dogodkih; pa zato še ni rečeno, da je on kriv, da je druhal pobila Malitscha. Krivca naj se išče tam, kjer je, ne pa tam, kjer ga ni. Drugod bi kaznovali Malitscha, tu pa kaznujejo nedolžne ljudi radi Malitscha.

Dr. Furlan govori nekako sledeče: Ne more se mi očitati narodna nestrpnost, pač pa moram danes pokazati, kako različno se postopa na nemških univerzah z nemškimi dijaki in po slovenskih mestih s slovenskimi visokošolci. Vedno se sliši, da nemški dijaki po raznih nem. univerzah pretepavajo slovenske dijake, jih pobijajo, mečejo ven; a še nikdar ni bilo slišati, da bi državno pravdništvo tožilo zaradi tega kakega nemškega dijaka. Pri nas pa vidimo, da sta tožena dva slovenska visokošolca zaradi človeka, ki so ga nabili drugi, ker je izzival. §§ 155/1 in 157, na katera se je skliceval g. državni pravdnik, tu ne prideta v poštev. Zahtevata zlobnega namena in zavesti. Vse priče pa so nam potrdile, da je Malitsch izzival. Svetek je prišel tja, ga opomnil, naj ne izziva, vsled česar je dobil psovko „Flegel". Svetek je zahteval, naj prekliče. Umevno je, da je isto zahteval g. Vodeb, ki se je prišel potegnit za svojega tovariša. Ravnala sta sama zase. Vodebu pač ni prišlo na misel, da bodo tudi drugi udarili. Ko bi bil to vedel, bi sablje ne bil zlomil, ampak ž njo udaril po kadetu ter s tem dal znamenje: Po njem! Skupno pa so postopali oni izmed množice. In te bi zadelo določile dotičnih §§.

Ako je sabljo skrivil, tega ni storil v zlobnem namenu, ampak v silobranu. Sploh pa je glede sablje slučaj zastarel in škoda poravnana.

Razsodba se proglasi ob 11. uri 5 minut ponoči. Sodišče je oprostilo oba obtoženca. Razlogi so bili sledeči: Res je bil dogovor glede Karnijolcev, a na Maliča ni mislil nihče. Svetek in Vodeb sta se ločila od drugih. Postopala sta s tem namenom, da Malič vzame razžalitev nazaj. Sicer § 155 res pravi, da zadostuje navzočnošt drugih, ako potem planejo na koga, ko jim je eden izmed njih dal znamenje. V tem slučaju pa se sodišče o tem ni moglo prepričati. V položaju, kakor je bil Vodeb, bi bil moral vsakdo tako ravnati. Svetkova brca tudi ni v zvezi s težkimi telesnimi poškodbami, ki jih je Malitsch dobil potem.

Štajerske novice.

š **Imenovan je** kaznilničnim stražnim nadzornikom v Mariboru gosp. Iv. Krušič, dosedaj računski podčastnik 1. v. v 17. pešpolku po skoro osemnajstletni službeni dobi.

š **Poročil** se je g. Ivan Rojc, c kr. orožniški postajevodja v St. Lovrencu nad Mariborom z gdč. Mici Lorber iz Slatine.

š **Konkurz** je otvorjen nad trgovino Henrika Mautererja, trgovca v Ptuju.

Dnevne novice.

„Osservatore Cattolico" prinaša članek o laški univerzi v Avstriji. — Članek je stvaren in pisan jako zmerno in premišljeno. Dopisnik pravi, da je zadeva laškega vseučilišča preveč resna, da bi je smel kdo kompromitirati kot so delali laški vročekrvni dijaki, ki so izdali znani bojeviti „promemoria". Lahi naj toliko ne govore, ampak naj gledajo nato, da sploh dobe vseučilišče, bodisi v Trstu ali na Trentinskem. Na vsak način je brezmiselna trditev laških dijakov, da „pade vseučiliško vprašanje sploh, če pade Trst". Vlada bo dijake lahko ukrotila.

Ponemčevanje slovenskega Zagorja. Nadzornik ljudskih šol v našem okraju g. L. Stiasny je pred kratkim zagrozil, da hoče z vsemi močmi delati na to, da do sedaj vendar še precej slovenska petrazredna šola v Toplicah, ki se s prihodnjim šolskim letom razširi v šestrazrednico — postane popolnoma nemška, dasiravno te šole ne obiskuje niti 10 učencev, ki bi ne znali dobro slovensko. Ali je tudi to sad nemško-slovenske zveze?! — Nekaterim ni po volji, da je „Slovenec" opozoril na nameravane dvojezične napise v Zagorju. Zato sedaj nekdo hodi okrog in obdeluje občinske odbornike, naj za božjo voljo vendar pri seji ne rečejo nič zoper to, da se nove tablice izobesijo na občinske stroške. Se tega je treba!! Pravijo, da je to želja ljudstva, pa nires. Resnica je, da bi bila naravnost sramota za lepo slovensko Zagorje, če bi res utegnile priti do tega, da se na hišah zasvetijo nemške tablice. Ce nam jih prineso, ni nihče primoran imeti jih na svoji hiši!

Nov načrt nemških dijakov. Svobodni splošni dijaški shod nameravajo sklicati v Gradcu nemški dijaki sredi julija. Ker takrat odide večina slovanskih dijakov, je ta shod manever nemških dijakov. Ti so že sestavili dnevni red. Gospodje bodo pri tem shodu najprej konstatirali, da Slovanov ni in da je to dokaz, da se Slovani ne zanimajo za vseučiliščna vprašanja, zato naj se v prihodnje imenujejo svobodni splošni dijaški shodi „nemški dijaški shodi". Ta shod sta sklicala profesor Kratter in poslanec Derschatta. Slovansko dijaštvo bo gotovo proti temu odločno na primeren način protestiralo.

— **Umrl** je predvčeraj popoldne v Spodnjih Domžalah obče spoštovani in nad 30-letni ključar cerkve na Goričici, Luka Narobe, v 86. letu svoje starosti. Pogreb je bil danes ob 8. uri zjutraj na pokopališče na Goričici.

— **Požar v Horjulu.** Vsled splošne razburjenosti ni bilo mogoče takoj po požaru dognati natančnega števila vpepeljenih poslopij. Zato se dodatno poroča sledeče: Pogorelo je 29 hiš, 21 gospodarskih poslopij, mnogo kozolcev, vsa krma, obleka in nekaj živine. Škodo so cenili na 100.800 K. V resnici pa ista znaša sigurno mnogo tisočakov več, ker je vsled intenzivne vročine celó zidovje tako razrahljano in raz-

pokano, da mora samo ob sebi razpasti. Zavarovani so bili za pičle vsote, skupno komaj za 30.000 K. Ker so bili skoraj vsi pogorelci zelo zadolženi in ker vrhu tega v lastnih gozdih nimajo na razpolago smrekovega lesa, jim je strašni požar povzročil tako občutno škodo, da mnogi izmed njih sploh ne bodo mogli pozidati si novih hiš. Večina pogorelcev se je ob času požara mudila na polju in travnikih, zato niso mogli rešiti niti gospodarskega orodja, niti obleke in živil. Siromašno oblečeni in sestradani pretakajo solze na razvalinah strahotnega pogorišča v skrbéh, kako bodo oblekli ter preživili sebe in gladne otročiče. Zato vnovič lepo prosim, usmilite se naših nesrečnih pogorelcev ter blagovolite čim prej mogoče s kakršnokoli podporo lajšati njihovo bedno stanje. Vsak še tako malenkosten dar se bo objavil v „Slovencu“. H koncu izrekam prisrčno zahvalo gg. orožnikom iz Vrhnike in Polhovega gradca, ki so tako požrtvovalno, vztrajno in sočutno izvrševali svojo službo. — Jos. Pristov, župnik.

— **Požar na Radovici** pri Metliki je povzročila strela, ki je udarila v „hram“ Jureta Slobodnik v noči 11—12, kateri je zgorel, zraven je tudi ubila enega vola.

— **Nemška nesramnost.** „Šulferajn“ in „Südmarka“ pošiljata celo Slovencem in slovenskim posojilnicam pisma, v katerih jih „fehtata“ za podporo. Večje nesramnosti pač ni mogoče misliti.

— **Kako se zapreči solnčarica.** Profesor Lucatello, ki predava patologijo na vseučilišču v Padovi, trdi, da človek, predno ga udari solnčarica, ogluši. Zdravniki v nemški vojski svetujejo podčastnikom, da kakorhitro zapazijo pri vojakih znake nemira, naj jih pokličejo po imenu, in sicer glasno. Če se ne odzovejo, morajo stopiti iz vrst, in zdravnik jim da nujno hitro pomoč.

— **Kako delajo z vojaki v Pulju.** Poročajo, da je stalo v zadnjih vročih dneh pri topih na trdnjavah med drugimi 8 trdn. topničarjev. Streljali so, pa tudi kar po vrsti padali. Padel je pri topu prvi mož, drugi, tretji, ali častnik je ukazoval streljati vedno naprej. Padel je četrti, peti, šesti, sedmi, ostal je le še osmi, ki je rekel, da ne more nič več. Šele tu se je vstavilo streljanje, ker pač ni bilo mogoče več streljati!

Goriške novice. Za lovce. 15. t. m. se vrši javna dražba nekaterih lovov v občinah Lokva in Banjšica na Goriškem. — Scigareto pokvaril oko. Na Goriškem sta šla prijatelja Vincencij Durnik in Aleksander Hohlot v gostilno Kodermacovo v Bukovico in sta se ondi razgovarjala. Oba sta kadila. Kohlot je živahno kretal z rokami. Kar zadene s cigareto v oko prijateljevo. V bolnišnici v Gorici se spoznali, da je poškodba težka in da bo težko rešiti oko.

— **Ognjegasno društvo** snujejo v Spodnji Idriji.

— **Strela je ubila kravo** na Polici, okraj Višnja gora, posestniku Martinu Seme.

— **Novice iz Opatije.** Opatija, 12. julija. Ustrelil se je danes med 2 in 3. uro v jutro tukaj na „Zrtu“ 21letni pleskarski pomočnik Mihajlo Kosanović, rodom Belgradčan. Vstrelil je dvakrat iz revolverja, ter se zadel v srce, da je bil hipoma mrtev. Lansko leto delal je tu v Opatiji; sedaj je bil brez posla in denarja. Kaj ga je gnalo v smrt, se še ne ve. — Ribe, finejše vrste, zatekle so se letos zopet enkrat v tukajšnje morje; domačini jih kaj pridno love; le žal, da vkljub veliki množini, je cena jako draga; stane namreč kilo 80 krajcarjev. — Kanalizacija vrlo napreduje; vse je razkopano v jednem dnevu, a zvečer že dotična ulica dovršena. Tvrdka baron Schwarz razume svoj posel. — Sole so končali danes v Opatiji, kakor tudi v Voloskem. Sedaj bode morje trpelo ob tej vročini, da bo joj! — Gostov je letos približno manj, nego lani; vzrok temu so bila kriva poročila nekih listov, kateri so prinesli vest o bolezni, ki naj bi razsajala tu. Sedaj so dobila vsa uredništva časopisov uradno poročilo, da ni tukaj nikake bolezni. Prepozno! — Cerkvenica je napolnjena tujcev, istotako druga primorska obrežja. Slovenci in Hrvatje, obrnite svoje oči na to polje; žal in zguba ne bode. Le židov v kopališče, oziroma v lečilišča ne, drugače izginejo najboljši kavalirji Napraviti se dá še mnogo, mnogo stvarij tam doli ob morju in sicer z ne prevelikim kapitalom.

— **Naše nove torpedovke.** V osmih dneh dospejo v Pulj nove avstrijske torpedovke, naročene na Angleškem Udeležile se bodo takoj vaj eskadre ob dalmatinski meji. Hitrost torpedovke in torpedolovca je večja, kot je bilo dogovorjeno po pogodbi; torpedolovec napravi v uri 29 morskih milj, torpedovka pa 26 in tri četrt. V tržaški ladjedelnici pa hitro gradijo ostale torpedovke, dasi ni še zanje dovoljen kredit.

— **Župnik Aljaž** je včeraj v dež. bolnici prestal hudo operacijo. Vsled te mu je nekoliko boljše, vendar je še zelo slab. Želimo mu skorajšnjega popolnega okrevanja!

— **Strela v brzojavno napravo.** Včeraj popoldne ob 2. uri je treščilo v brzojavni aparat na novomeškem kolodvoru. Službujočemu uradniku je nekoliko opešal sluh. Vsled strele je pričelo goreti, a ogenj se kmalu pogasili.

— **Umrla** je nečakinja g. župnika Oblaka gdč. Marija Jenko.

— **Kanonično vmeščen** je bil danes na župnijo Smartin pri Kranju č. g. Alojzij Sarec, dosedanji tamošnji župni upravitelj.

— **Duhovne vaje za duhovnike ljubljanske škofije** se bodo vršile v Alojzijevišču od 28. avgusta do 1. septembra t. l.

— **Črnogorski princ Mirko** je prišel v Trst.

— **Shod pri sv. Joštu.** Dné 16. jul. v nedeljo priredi škofeloška dekliška Marijina družba shod pri sv. Joštu nad Kranjem. Prva sv. maša ob pol devetih, druga ob pol desetih, popoldne ob 2. uri litanije. Slovesne govore bodeta imela vreč. gg. Jožef Potokar, stolni vikar in Al. Šarec, župnik. Dekliške Marijine družbe so nam dobro došle!

— **Umrl** je v Trstu znani okolist dr. J. Brethauer.

— **Osebna vest.** Pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Velikovcu je vstopil kot praktikant g. Franc Vodopivec.

Ljubljanske novice.

lj **Volitev protestantskega pastorja ljubljanske občine** obeta postati prav zanimiva. Včeraj se je vršila zadnja poizkusna pridiga in nato se je občina zaupno pogovarjala med seboj, kaj naj ukrene. Sklenili so, da ne povabijo več pastorjev, kajti več ali manj je „eden drugemu podoben“. Potem je predsednik ali kurator občine pozval navzoče in tudi dame — dasi te pri pravi volitvi nimajo volivne pravice — naj vsak izreče svoje privatno mnenje o pastorjih, ki so doslej nastopili Značilno za naše protestante je to, da je kurator dejal, da se o posameznih kandidatih ni nič informiral; edino, kar katerega priporoči, je njegov poizkusni govor. O prvem kandidatu, dr. Hegemannu, je povedal kurator, da je od svoje žene ločen, in vendar je bila zanj skoro večina občine! Med damami, ki jih je bilo približno 40, so le tri glasovale zanj. Drugi kandidat Mühlfort je dobil samo en glas, tretji, gališki pastor Kocsi, pa ni dobil nobenega, in sicer zato, ker „njegova žena nima tistih lastnosti, ki so potrebne za pastorjevo ženo“, četrti, piše se Peisker iz Grulicha, pa je dobil večino. Dobil jo je zaradi svojega govora, ki je bil srednji; pastor ga je zabelil pa z več protikatoliškimi in vsenemškimi frazami, in to je najbrže nagnilo tehtnico na njegovo stran. Formelna volitev bo šele prihodnji teden.

lj **Ljubeznjivosti proti poštenim vojakom.** Po Ljubljani se govori o izredni ljubeznjivosti artiljerijskega častnika, ki se piše Johann Karobetz Ritter von Romansthal. Trdi se, da je pri jutranji inspekciji s svojo čepico trikrat udaril nekega vojaka, drugega pa s sabljo, da je vojak tri dni čutil to viteštvo. Vojaka sta se pritožila in bila takoj transferirana k drugi bateriji. V nedeljo popoldne, ko imajo vojaki prosto, je ta častnik zapovedal vojakom, da so morali poldrugo uro eksercirati v najhujši vročini. Podčastnikov potem ni pustil ven, morali so doma pregledovati orožje, potem jih je pa še oštel ter jim dejal: „Von heute an betrachte ich Sie als Holzklötze, Strohsäcke und werde Sie demnach behandeln“. Z ozirom na to, da taki izrazi budé vse kaj druzega nego ljubezen do vojaškega stanu, bi se moralo proti takim ljubeznjivostim od merodajnih strani nastopiti z največjo odločnostjo in na eksemplaričen način poučiti „Ritterja Karobetza“, kaj je pravo viteštvo in kaj nekaj druzega.

lj **Večerni počitek v ljubljanskih trgovinah.** Nekateri trgovci imajo svoje prodajalne zvečer do 10. ozir 11. ure odprte. Take sem pred par dnevi šel po Sv. Petra cesti mimo prodajalnice, katera je bila še ob pol enajstih odprta. Pozivljamo g. trgovce, naj vendar že napravijo natančne ure zapiranja, ker to za mesto Ljubljano ni napredno, ako se tako pozno zapira. V vsakem majhnem mestu na Kranjskem imajo urejene ure za zapiranje, samo bela Ljubljana pokaže pri vsaki priložnosti svoje napake. Upamo, da bode gremij trgovcev za to v kratkem vse uredil, kakor tudi slov. trgovsko društvo „Merkur“ ne bode k temu molčalo ter tako ustreglo trgovskim sotrudnikom kakor tudi gospodom šefom.

lj **Hrvatje na Prešernovi veselici.** Z brati Srbi dospó v soboto tudi bratje Hrvatje in sicer v večjem številu, na čelu jim romanopisec gospod Sander Gjalski, hrvatski poet g. Mihovil Nikolić, uredniki g. prof. Josip Pasarić, dr. Wildner, dr. Lorković in drugi.

lj **Čin blaznega.** Sinoči je nenadoma znorel posestnik Mihael Babšek iz Babne gorice. V svoji blaznosti je zažgal pod, ki je pogorel. Zažgal je bil tudi še kozolec, a so ogenj hitro pogasili.

lj **25letnico poroke in samostojnega obrtništva** je danes obhajal g. Valentin Acceto, zidarski podjetnik v Ljubljani. Iskrene čestitke!

lj **Koncert društvene godbe** se vrši danes v četrtek 13 t. m. v hotelu „Ilirija“. Začetek ob 8. uri zvečer Vstopnina 40 v.

lj **Najden je denar.** Kdor je na potu iz Senklavškega trga do Vodnikovega trga izgubil nekaj denarja, naj se oglasi v „Katol. bukvarni“.

lj **Tatvine.** Branjevki Neži Derbovčevi so bili ukradeni dne 9. t m. iz nezaklenjenega kegljišča na Stari poti štev. 1 črevlji vredni 8 K. — Hlapcu Josipu Habjančiču je bilo dne 11. t. m. vlomljeno v kovčeg na Poljanski cesti št. 26 in ukradenega 14 K denarja. — Cerkovnik Valent. Pivk je zasačil dne 11 t. m. nekega kleparskega vajenca v trenutku, ko mu je hotel odnesti iz vrta 11 kumar. — Raznašalcu listov Jožefu Hudniku je bilo ukradenih iz nezaklenjene sobe 80 K, ki jih je imel v suknjiču. — Natakarici Frančiški Anžnarjevi so bile iz žepa ukradene 4 K. — Natakarju Frideriku Kischhauserju je bilo v nekem prenočišču ukradenih 12 K.

lj **Nevihto s ploho** smo imeli danes popoldne v Ljubljani.

lj **Šent Jakobsko - trnovska moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** je izvolila dne 10. julija t. l. naslednji odbor: Prvomestnik: dr. Fran Papež, odvetnik etc.; njega namestnik: Vinko Vizjak, deželni rač. svetnik; blagajnik: Ivan Vrhovnik, trnovski župnik; zapisnikar: Josip Pihler, c. kr. umirovljeni okr. tajnik; zastopnik k veliki skupščini: župnik Ivan Vrhovnik; pregledovalca računov: Jernej Kilar, c. kr. računski revident; Jernej Bahovec, trgovec.

lj **Umrli so:** Amalija Budič, kuriačeva hči, 1 leto, Florijanske ulice št. 33; Jožefa Levstek, šivilja, 22 let Poljanska cesta 60; Ladislav Felicijan, delavčev sin, 2 leti, Emonska cesta 10. — V bolnišnici: Anton Frontel, gostač 51 let.

lj **Za Prešernov spomenik** postavljajo te dni kameniti podstavek.

lj **Našel** je nekdo dežnik. Kdor ga je izgubil, ga dobi v našem upravništvu. — Najdeno je neko izpričevalo „Glasbene Matice“.

lj **Nesreča.** Ključarski vajenec Karol Semič je včeraj popravljal firmo pri neki hiši v Prešernovih ulicah. Na lestvi mu je prišlo slabo, nakar je padel z lestve na hodnik. Poškodoval se je na glavi tako, da je padel v nezavest. Prepeljali so ga na dom njegovih starišev na Dunajski cesti.

lj **„Mestna višja dekliška šola“** je danes darovala ob svojem izletu v Postojno dne 26. junija t. l. ostanek zloženega denarja: 35 K 56 v. za otroški vrtec družbe sv. Cirila in Metoda na Savi pri Jesenicah. Iskrena zahvala! Živele vrle gojenke ter njih vzgojiteljice in vzgojitolji!

lj **Poneverjena ura.** Ivan Habič iz Ljubljane je ogoljufal Mihaela Klopčiča s tem, da je izročil Klopčič obtožencu srebrno cilinder uro vredno 6 K z namenom, da mu jo popravi. Habič je pa dotično uro poneveril Sodišče ga je obsodilo na 10 dni zapora s postom.

Darovi.

Poslani našemu upravništvu.

Za pogorelce v Horjulu: G. Matija Slak, župnik na Brdu 10 K; g. Andrej Simenec, župnik v Ratečah pri Skofji Loki 10 K; Neznan 20 K.

Razne stvari.

Najnovejše.

Mesto beril časniki. V Avstraliji uvajajo v šolah mesto beril mesečnik, ki ga dobiva vsak otrok. Časnik prinaša politiške in „znanstvene“ vesti in razprave, primerne za otroke. Šolska oblast je to odredila zategadelj, ker se otroci berila kaj hitro naveličajo in ga kmalu preberô.

Višino 7600 metrov je dosegel v balonu dr. Anton Schleim iz dunajske meteorološke opazovalnice. Prišel je do temperature 15 stopinj Celzija pod ničlo.

Gospa Hervay ni popolnoma pomiloščena, ampak ji je kazen izpremenjena le v lahek zapor.

Bolgarski telovadci v Bukareštu. Iz Bukarešta poročajo, da je dospelo tjakaj 1500 bolgarskih telovadcev, katerim na čast prirede tamošnja telovadna društva velike slavnosti.

Staro davno mesto v Libiji. „Frankfurter Zeitug“ poroča iz Aleksandrije, da so v libiški puščavi odkrili starodavno krščansko mesto.

Cetrti milijon prebivalstva bo v najkrajšem času dosegel New York.

Waleška princezinja je povila princa.

Velikanski štrajk. V Verrieresu je izbruhnil štrajk v 43 tovarnah. Delavci zahtevajo več plače in krajši delavnik.

Svoje otroke vrgel v vodo. Pri Halle je čevljar Kalinovsky vrgel vsled bede svoje štiri otroke v vodo in nato tudi sam skočil v vodo. Oče in dva sina so utonili.

Strašna katastrofa se je dogodila v rudniku Wattstowu na Angleškem. 126 rudarjev mrtvih.

Tatinsko družbo, ki je tekom zadnjih mesecev pokradla vrednosti za 25.000 K po Dunaju Gradcu in Celovcu so prijeli na Dunaju. Tatovi so bili kontorist Adolf Czap, pomožni uradnik Stiasny in neki star hudodelec Ig. Dastl.

Brat in sestra promovirana. Na Dunaju sta bila sin in hči slavnega fizika Boltzmanna Artur in Jetti Boltzmann promovirana za doktorja.

Poslanec obtožen goljufije. Iz Budimpešte poročajo da je lekarnar Rechini vložil tožbo radi sleparstva proti poslancu Nessiju in agentu Schwarzu. Lekarnar ju toži, da sta hotela preskrbeti neko lekarno, za kar jima je dal 6000 kron, a sedaj nima ne denarja ne lekarne.

Telefonska in brzojavna poročila.

Trst, 13. julija. „Piccolo“ pravi, da Italijani nikakor nočejo univerze, kakršno določa vladni načrt. Italijani z vso odločnostjo odklanjajo dvojezično vseučilišče in nočejo, da bi se predmeti, ki niso juridiški in državnopravni, poučevali nemško. Tudi nočejo, da bi bili dijaki prisiljeni, delati izpite v nekaterih strokah v nemškem jezlku. To pa ne iz šovinističnih razlogov; laški poslanci zahtevajo, da se zakonski načrt izpremeni v tem smislu, da se da dijakom priložnost, da se prostovoljno udeležujejo kakšnih nemških predavanj in delajo nemški izpit v kakšni stroki, če to žele sami. Če pa so v to prisiljeni, nima tako vseučilišče za laško kulturno življenje nobenega pomena.

Dunaj, 13. julija. Grof Ernst Wurmbrand si je zlomil na neki partiji desno nogo.

Ljubno, 13. julija. V bližini Ljubnega sta trčila dva vlaka. Vlaki imajo velike zamude.

Rim, 13. julija. Združeni konservativci in katoličani v rimskem mestnem zastopu so izvolili za nadžupana Crucianija Alibrandi. Liberalci so oddali prazne glasovnice.

Rim, 13 julija. Kakor poroča „Giornale d' Italia“ iz Verone, poveri kralj Viktor Emanuel poveljniku Verone generalnemu poročniku Gobbo misijo, da pozdravi cesarja Fran Josipa tekom vojaških vaj, ki se bodo vršile na južnem Tirolskem.

Rim, 13. julija. Italijanski konzul v New Yorku je opozoril italijansko ministrstvo, da je na ladji „Labraine“ odpotoval v Italijo Sante Barbieri, nevaren anarhist, ki je po žrebu določen, da umori italijanskega kralja Viktorja Emanuela.

Madrid, 13 julija. Alhambra je v nevarnosti da se popolnoma podre.

Gibraltar, 13. julija. Ko je včeraj vojna ladja „Implacable“ zapustila pristanišče, da se sestane s srednjemorsko floto dospevšo iz Barcelone, je zletelo zapiralo neke cevi glavnega stroja v zrak, vsled česar sta bila dva kurjača ubita, sedem drugih pa ranjenih.

Berolin, 13. julija. O načrtih ruske revolucijonarne stranke se poroča sledeče: „Revolucijonarci hočejo izvršiti prevrat na Ruskem mirnim potom s pomočjo zemstev in dume, ki bo zborovala 18. t. m. v Moskvi. Bulyginovega načrta nikdo ne mara; duma bo morala carja prisiliti, da dá narodu pošteno ustavo. Vsi hočejo imeti za ministra Witteja in Sviatopolsk-Mirskega. Prekucijska stranka izjavlja, da je treba pridobiti vso armado

da pa to ne bo težko. Car že sedaj ne more računati na svoje gardne polke in moskovska posadka je domala na strani revolucijonarcev.

Moskva, 13. julija. Preiskava proti Svalovemu morilcu je dognala, da je morilec član revolucijske zveze.

Petrograd, 13. julija. Revolucijski odbor razdeljuje oglase, v katerih pozivlje na splošen štrajk, ki naj se proglasi dne 22. julija po vseh večjih mestih Rusije.

Peterburg, 13. julija. V Tiflisu je policija zopet našla 33 zabojev. V vsakem zaboju je bilo 300 patron.

Konstanca, 13. julija. Med črnomorskimi pomorščaki vré, ker bodo sodili 55 mož „Potemkina“ zaradi vstaje. Domneva se, da brodovje še ne bo odplulo, ker se boji upora moštva.

Harbin, 13. julija. Vest o kugi v Harbinu je neutemeljena.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306·2 m, srednji zračni tlak 736·0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24. urah v mm.
12	9. zveč.	737·4	+21·2	sl. jug.	dež	2·1
13	7. zjutr.	737·8	+19 1	sl. szah.	obl.	
	2. pop.	735·0	+27·7	sl. jug.	del. jasno	

Srednja včerajšnja temp. +22·5°, norm. +19 7°.

Preklic.

Podpisani javno prekličem, kar sem govoril o gospé in gospodu Bole-tu in priznam, da je bilo izmišljeno vse obrekovanje, ki se je po Postojni trosilo in katerega sem bil tudi jaz nehote deležen. Obžalujem neutemeljene besede in jih priznam kot neresnične. 1406 1—1

V Ptuju, 13. julija 1905.

Ivan Čeferin.

Izjava. 1398 1—1

Podpisana izjavljam, da je brez moje vednosti in volje bilo podpisano moje ime pod preklic v prilog gospodičine Alojzije Zdešar, ker nimam ničesar preklicati.

Frančiska Armič.

Sprejme se prodajalka,

kakor tudi

poslovodja

popolnoma samostojen delavec za večjo trgovino z mešanim blagom pri 1401 3—1

J. Krašovic Jesenice (Gorenjsko).

Proda se

sedlarsko in tapetniško orodje.

Vsled smrti svojega moža Ivana Damjan, sedlarskega in tapet. mojstra v Litiji, prodam vse **sedlarsko in tapet. orodje** in druge potrebščine. — Te vrste obrtnik lahko tudi v Litiji otvori obrt, ker sedaj tu ni nobenega obrtnika te stroke. 1404 3—1

Litija, 12. julija 1905.

Neža Damjan.

Gostilna

na ugodnem prostoru z vrtom in kegljiščem se počenši z **avgustom odda v najem** izurjenemu kavcije zmožnemu gostilničarju, ali se pa **dá na račun.**

Naslov se izve pri upravništvu tega lista. 1397 3—1

Razglas.

Mlekarska zadruga na Vrhniki postavi

novo stavbo.

Načrti in proračun se dobé pri načelništvu. Ponudbe, katerim se mora priložiti 10% varščine, naj se vložé do 21. t. m.

Odbor pridrži pravico izbirati med oferenti brez ozira na ceno.

1402 3—1 **Odbor.**

Hiša v Novem mestu naprodaj!

Po ugodnih pogojih je prodati zaradi smrti bivšega lastnika ***enonadstropna hiša*** z malim vrtcem. Hiša se dobro obrestuje. Cena 6000 kron, od kterih se lahko samo tisoč kron v dveh obrokih odplača; drugo sme na hiši ostati. Več se izvé v gosp. dr. Schegulovi odvetniški pisarni v Novem mestu. 1403 3—1

Vhodna vrata

za prodajalno

s kompletnimi **izložbenimi okni** ter **zrcalnimi šipami** se ceno prodajo

1378 5—2 pri

Alojziju Persché

Pred škofijo 21, Ljubljana.

Naznanilo.

1384 3—2

Podpisani naznanjam, da sem **otvoril samostojni obrt za napeljavo vodovodov** po hišah in popravljanja.

Izvrševal bom vso postrežbo točno in ceno. Priporočam se mestu in deželi.

Jakob Babnik, vodovodni instalater,

Poljanska cesta št. 26, Ljubljana.

Naznanilo preselitve.

Slavnemu p. n. občinstvu si usojam najvljudneje naznaniti, da sem **preselil** svojo

trgovino s klobuki, čepicami itd.

s Starega trga št. 4 na

Mestni trg v hišo gosp. Urbanca

ter jo ondi popolnoma na novo uredil.

Zahvaljujoč se za obilo doslej mi izkazano zaupanje, se priporočam za obilni nadaljni obisk in bilježim velespoštovanjem

1360 4—3 **G. Čadež.**

Velecenjene gospodinje!

Zahtevajte pri nakupovanju makaron in nudelnov Vam v korist edino le spodaj označene.

1045 26—9

Ernest Hammerschmidta nasledniki

Madile Wutscher & Ko.

trgovina železnin in kovin,

Ljubljana, Valvazorjev trg št. 6.

Velika zaloga poljedelskih strojev in orodja.

Nizke cene!

Poštna upraviteljica

se išče pod ugodnimi pogoji.

Vstop takoj ali po dogovoru.

Kraj lep, prijazna okolica, v poletnem času veliko tujcev in izletnikov.

Ponudbe na **poštni urad Dovje,** Gorenjsko. 1377 6—5

Prodajalka začetnica

lepega vedenja, se sprejme v trgovino z mešanim blagom pod ugodnimi pogoji. Nastop takoj. 1388 3—2

Naslov pove upravništvo „Slovenca“.

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju več take prilike!

500 komadov

1399 3—1 **Za gld. 1·95.**

1 prekrasno pozlačena precijska ura z verižico, natančno idoča, za kar se 3 leta jamči, 1 moderna svilena kravata za gospode, 3 komadi ff. žepnih robcev, 1 eleg. prstan za gospode s ponarejenim žlahtnim kamnom, 1 dulec (ustnik) za smotke iz jantarja, 1 elegantna damska broža, novost, 1 prekrasno žepno toaletno zrcalce, 1 usnjat mošnjiček za denar, 1 žepni nožek s pripravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 naprsni gumbi, vsi iz 3 % duble zlata s patentiranim zaklepom, 1 par boutonov iz simili briljantov, zelo podobni, 3 šaljivi predmeti, ki vzbujajo pri mladih in starih veliko veselost, 20 predmetov, potrebnih za dopisovanje, in še črez 400 raznih predmetov, ki so v domačiji neobhodno potrebni. Vse skupaj z uro vred, ki je sama tega denarja, vredna velja samo gld. 1·95. Razpošilja proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej pošlje.

Dunajska centr. rezpošiljalna tvrdka

P. Lust, Krakov št. 565.

NB. Za neugajajoče se vrne denar.

VINO

rdeče (cviček) po 19 do 23 kr. liter, belo (cekinaste barve) po 24 kr. postavljeno na kolodvor Videm-Krško ima naprodaj vinska zadruga v Leskovcu pri Krškem. Kdor ga vzame več kot 10 hl. ga dobi še veliko ceneje. Dobite ga lahko, kolikor ga ravno potrebujete. Vino je čisto kot solnce. V naših krajih je zdaj že malo vina, zato se bo na leto vino silno podražilo. Da dobite zares pravo pristno dobro kapljico, na to se lahko zanesete, ker ima vse v rokah gosp. kaplan **Franc Vrhovec;** lahko tudi kar njemu pišete. Sodov za sedaj še ne moremo veliko posojevati; radi pa vam pošljemo pokušnjo od vina, če želite. 1153 (14)

10.000 hektolitrov

vinskih sodov

v vsaki velikosti, počenši od 5—70 hektolitrov **prodaja** po zelo zmerni ceni tvrdka

1352 5

Aleks. Breyer i sinovi,

Križevci (Hrvaško).

Janez Božič, kamenar **v Volšperku (Wolfsberg) na Koroškem** sprejme takoj enega 1366 7—6

pomočnika

in enega **učenca**

za svoje rokodelstvo, — pod ugodnimi pogoji.

Služba organista v Vipavi

1375 3—3 **se razpisuje.**

Stalne plače je 730 K na leto; plačuje se v mesečnih obrokih. Stanovanje je lepo in brezplačno. Nastopi se služba **15. septembra.** Postranski zaslužki niso vračunjeni.

Prosivci naj pošljejo svoje prošnje do **15. avgusta župnemu uradu v Vipavi.**

M. Erjavec, dekan.

PODOBE

srce Jezusovo in Marijino, cesar in cesarica,

80 cm. visoke in 75 široke, v lepih okvirjih, se radi selitve cenó prodajo. 1405 2—1

Kongresni trg 13, I.

Izdajatelj in odgovorni urednik: **Dr. Ignacij Žitnik.**

Tisk „Katoliške tiskarne“ v Ljubljani.